

**РЕЦЕНЗІЯ**  
**на освітньо-наукову програму**  
**«Теорія навчання в закладах загальної середньої і вищої освіти»**  
**третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти**  
**за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки**  
**галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**  
**кваліфікації доктор філософії**

Система вищої освіти, важливе місце в якій займає підготовка здобувачів освіти в аспірантурі, покликана сприяти формуванню фахівців, які відповідають потребам сучасної економіки, соціальної сфери й управління, володіють ґрунтовними професійними знаннями, уміннями і навичками, вирізняються інноваційним мисленням. Підготовка за такими освітньо-науковими програмами необхідна передусім для відновлення кадрового складу в системі вищої освіти України.

Результати аналізу змісту освіти здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка в закладах вищої освіти та наукових установах України свідчать про значні розбіжності в навчальних планах підготовки. Проте, маємо зазначити, що аналіз навчальних планів і програм підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії за іншими спеціальностями свідчить про тенденцію залучення до них гуманітарних, зокрема, психолого-педагогічних знань. Пов'язано це, насамперед, із стратегічною лінією гуманізації освіти, що впроваджується провідними педагогами та психологами України та про що наголошується в Національній доктрині розвитку освіти України.

Рецензована освітньо-наукова програма «Теорія навчання в закладах загальної середньої і вищої освіти» має чітко сформульовану мету, яка спрямована на ознайомлення здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка з досягненнями національної і європейської педагогічної науки, з провідними освітніми практиками в Україні, а також на формування

в них певної сукупності компетентностей (інтегрованої, загальних та фахових), які є достатніми для виконання оригінальних наукових досліджень з науковою новизною, теоретичною, методичною та практичною значущістю.

Відповідно до рецензованої програми основними підходами до викладання та навчання здобувачів третього освітньо-наукового рівня визначено використання лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять, консультацій, тренінгів; передбачено активну участь здобувачів освіти в проведенні практичних занять під керівництвом досвідчених викладачів для набуття ними інтегрованої; описано вимоги до самостійної роботи з джерелами інформації в електронній бібліотеці Інституту педагогіки НАПН України, в наукових бібліотеках України, а також до використання електронних ресурсів за допомогою мережі Інтернет. До безперечних переваг програми слід віднести створення сприятливих умов до тісного співробітництва здобувачів освіти зі своїми науковими керівниками, здобувачами освіти різних років навчання; проведення викладачами і співробітниками Інституту індивідуальних консультацій за проблематикою дисертаційних праць; залучення до консультування здобувачів провідних фахівців освітніх сфер; надання інформаційної підтримки щодо участі здобувачів освіти в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів, міжнародних та всеукраїнських конференціях.

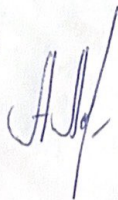
Рецензована програма також визначає остаточний результат навчання здобувачів освіти, котрий передбачає повне виконання освітньо-наукової програми, підготовку необхідної кількості якісних наукових праць, опублікованих за результатами досліджень, апробацію результатів дослідження на наукових конференціях різного рівня, наявність належним чином оформленого рукопису дисертації та представлення її на науково-методичному семінарі й експертам спеціалізованої вченої ради для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Освітньо-професійна програма є логічною і має чітку структуру. У ній визначені цілі, завдання, зміст, компетентності, що формуються в результаті засвоєння здобувачами освіти змісту навчальних дисциплін. Позитивним у змісті програми є те, що в ній чітко виділені інтегрована, загальні та фахові компетентності, які будуть сформовані в здобувачів наукового ступеня доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Вважаємо, що рецензовану освітньо-наукову програму «Теорія навчання в закладах загальної середньої і вищої освіти» можна рекомендувати до використання для підготовки здобувачів наукового ступеня доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

начальник кафедри лінгвопедагогічного забезпечення  
професійної діяльності Другого навчально-наукового інституту  
Воєнної академії імені Євгенія Березняка,  
доктор педагогічних наук, професор



Олександр ЛАГОДИНСЬКИЙ

Підпис Олександра Лагодинського засвідчую.

Заступник начальника Воєнної академії імені Євгенія Березняка –  
начальник служби по роботі з персоналом



Сергій БІБА